

MINISTERSTVO

ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príprava Akčného plánu ochrany vôd CHVO Žitný ostrov

Zhrnutie diskusie

Všeobecné zhrnutie

- Pol dňa nestačí, pridať ešte dva dni
- Diskutujúci vedeli pomenovať konkrétne problémy, ale bez návrhov konkrétnych riešení
- Diskutujúci sa zhodli na tom, že pre konkrétny problém neexistuje jednoduché riešenie, ale bude potrebný celý balík opatrení, ktoré sa navzájom podmieňujú
- Diskutujúci „jednoznačne“ pomenovali problémy, ktoré robia „iní“
- Väčšina opatrení smerovala k sprísňovaniu zákonov, potreby viac reštrikcií, zlepšenia kontroly, zamedzenia možností a obmedzeniu interpretácii jestvujúcich právnych predpisov
- Diskutujúci nenavrhovali opatrenia tzv. „pozitívnej motivácie“
- Komplex opatrení: legislatívne, administratívne, technické – a ich kombinácia, pretože nie je možné prijímať izolované opatrenia

Osobitné poznámky

- Žiť a pracovať v území Žitného ostrova znamená „obmedzovanie“, slabé vnímanie hrdosti, že obmedzenia prispievajú k ochrane vody pre spoločnosť dnes a v budúcnosti (naše deti)
- Syndróm „problémy z neznalosti“
- Prvá dobrá správa: nik nepoužil termín „spodná voda“
- Druhá dobrá správa: nik nepovedal, že „dajte viac peňazí a problém vyriešime“

- Poznámka: málo ľudí číta ročenky SHMÚ a VÚVH

Špecifický cieľ 1: Udržateľné využívanie územia CHVO ŽO a jeho rozvoj

- Výber (možnosti) opatrení:

- prioritovať povoľovanie výstavby v území spolu s budovaním VK a/alebo zabezpečením primeraného čistenia odpadových vôd
- sprísniť kontrolu evidencie odvozu odpadových vôd zo žúmp a dôsledné vymáhanie nesplnenia povinností
- strategicky uplatňovať evidenciu žúmp - z hľadiska ich umiestnenia
- povoľovať žumpy len za splnenia zákonných podmienok
- legislatívne zakotviť povoľovanie stavieb a činností s podmienkou zabezpečenia zadržiavania vody v území
- skvalitniť prípravu, resp. pomoc pri príprave projektov financovania VVaVK zo strany štátu

- Zlepšiť prípravu územných plánov a zámerov pre posudzovanie vplyvov (EIA)

- Stanoviť záväznosť stanovísk SEA k územným plánom
- Zlepšiť vodné plánovanie pre územné plánovanie
- Dobudovať kanalizačnú sieť s podporou štátu
- Prehodnotiť zraniteľné územia

Špecifický cieľ 2: Bezpečná pitná voda pre obyvateľov Žitného ostrova

- Výber (možnosti) opatrení:

- Zabezpečiť nadradenosť verejného záujmu ochrany vôd pri územnom plánovaní, vyhlasovaní nových a prehodnocovaní aktuálnych OP vodárenských zdrojov nad ostatnými záujmami
- Upresniť hranice CHVO a OP a ich zápis do katastra
- Pripraviť usmernenie pre príslušné orgány štátnej správy o náležitostiach rozhodnutia o OP
- Zvýšiť alokácie verejných financií na dobudovanie verejného vodovodu
- Stavebná uzávera v prípade, že v lokalite nie je adekvátna infraštruktúra
- Zavedenie „systému manažerstva kvality štátnej správy“
- Uživateľsky – priateľský informačný systém (E-water)
- Potreba posilnenia právnej podpory pre štátnu správu
- Pre obce, ktoré majú pripravenú dokumentáciu a prislúchajúce povoľovacie procesy na kanalizačný systém zabezpečiť prístup k financovaniu
- Prísna kontrola VÚC pri územných plánoch územne prislúchajúcich obcí

Špecifický cieľ 3: Znižovanie ohrozenia kvality podzemnej vody z lokálnych zdrojov znečistenia

• Výber (možnosti) opatrení:

- Zvýšenie financovania a zefektívnenie verejného obstarávania pre sanáciu záťaží
- Zvýšenie podielu používania nízkorizikových POR a podpora precízneho poľnohospodárstva
- Zlepšenie systému vyhľadávania a odstraňovania nelegálnych skládok
- Kontrola subjektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami
- Dôsledná rekultivácia území s odkrytou podzemnou vodou z vyťažených nevyhradených surovín (štrk)
- Zavedenie systému kontroly správnosti prevádzky a účinnosti domových ČOV
- Zahrnutie posudzovania podľa článku 4.7. RSV do systému posudzovania vplyvov na životné prostredie
- Kvalitnejšie ČOV versus delená kanalizácia, prinútenie obyvateľov pripojiť sa tam, kde je kanalizácia
- Viac kontrolórov pre dôslednejšiu kontrolu zdrojov znečistenia
- Stavebná uzávera kvôli nadmernej urbanizácii
- Vytvoriť model prúdenia podzemnej vody a transportu tepla v nej v Bratislave
- Presnejšie hranice ochranných pásiem (kompatibilné s LPIS) a CHVO

Špecifický cieľ 4: Spoľahlivý monitorovací a informačný systém

- Výber (možnosti) opatrení:
 - Prehodnotiť zoznam sledovaných parametrov v podzemnej vode
 - Rozšíriť monitorovanie vôd tak, aby umožnilo sledovanie, analyzovanie a vyhodnocovanie ukazovateľov kvality
 - Poskytovať školenia o význame a spôsobe monitorovania, spôsobu využitia výsledkov monitorovania (štátna vodná správa aj samospráva)
 - Vykonať analýzu existujúcich oznamovacích povinností užívateľov vôd a činností súvisiacich s vodou
- Vytvorenie informačného systému, kde sa spoja údaje v rámci MŽP SR a kde budú údaje prístupné na rôznych úrovniach rôznymi prístupovými právami
- Zverejňovanie výsledkov monitorovania na jednom mieste
- Zahustiť monitorovaciu sieť na základe hydraulického a transportného modelu
- Určiť postup pre vedeckého pracovníka pre oznamovanie údajov z monitorovania, ktoré prekračujú limitné hodnoty

Špecifický cieľ 5: Zvyšovanie environmentálnej zodpovednosti a medzirezortné partnerstvá

• Výber (možnosti) opatrení:

- Zabezpečiť optimálne personálne obsadenie a zlepšiť technické vybavenie štátnej vodnej správy a štátnej správy VV a VK okresných úradov
- Zvážiť prenesenie kompetencie v oblasti ŽP a starostlivosti o krajinu na župy (samospráva regiónu), dotačná schéma na podporu obcí, územné plány – informovanie verejnosti, environmentálne centrá)
- Vytvoriť systém povinného vzdelávania o EÚ legislatíve a environmentálnej zodpovednosti pod vedením odborníkov pre zamestnancov štátnej správy a samosprávy
- Zabezpečiť informovanie laickej verejnosti prostredníctvom verejných komunikačných systémov o dôležitosti zavádzania environmentálnych zákonov do praxe. Podporovať vznik partnerstiev (napr. združenia obcí a mimovládne organizácie) pre spoločné projekty
- Zlepšiť materiálne a technické vybavenie a navýšiť počet a zastabilizovanie personálnych kapacít
- Pravidelné a povinné školenia vo verejnej správe, súdnictve, orgánoch činných v trestnom konaní
- Negatívne hodnotená ESO reforma – potrebný návrat odborov starostlivosti o žp pod rezort MŽP SR
- Zaviesť enviro výchovu prierezovo do všetkých predmetov (nie ako „osobitný“ predmet)
- Zvyšovať enviro povedomie prostredníctvom masmediálnej komunikácie
- Vytvoriť dotačné schémy na enviro vzdelávanie a zlepšovanie povedomia občanov o enviro zodpovednosti
- Povinná participácia pri legislatívnych návrhoch